

badság esetenként kicsapongásokra vezet, túljózan élettelfogásra, az idősebbeknek fogyatékos megbecsülésére stb. 7. A vallásos nevelés kívánatos. 8. Az a rendszer, amely a jellemnevelést az egész nevelési rendszerbe igyekszik beilleszteni, nem eredményez általános elégedettséget. 9. Az amerikai gyakorlati nevelés eredménye tudományos szempontból sikeresnek minősíthető; ezen más országokban is okulhatnak. 10. Az Egyesült Államokban a nevelés és az együttélés határozottan demokratikus jellegű, ennek a jövőben egy magasabb kultúrát kellene életre kelteni, ami már most érezhető.

Különösnek minősítettük fent ezt a munkát, amelynek minden sorából különös hangulat, mondhatnók melegség árad felénk. A könyvhöz csatolt kísérőlevélben olvassuk: »Egészen önzetlenül és minden politikai vagy egyéb szándék nélkül adtuk ki ezt a Jelentést négy nyelven és küldtük szét teljesen ingyen valamennyi országba...«. Majd a Bevezetésben: »Tisztelt olvasó, ma a nevelés kérdése az emberiség jövőjének kérdése, az, amely mindannyiunkra tartozik... Abból az álláspontból indulunk ki, hogy minden embernek természetes nevelőin, szülein kívül, joga van mindenkinek segítségére, támogatására s főleg részvételére. Ennek a Jelentésnek célja egy nemzetközi eszmecsere és a közönség érdeklődésének felkeltése, a közönség és tanítóság együttműködésének terjesztése a gyermek javára. Hát nem lehetséges, hogy a nemzetek legjelesebb pedagógusai szorosabb érintkezésbe jussanak, ama nagy hatalom felismerésének kényszerítő hatása alatt, amely az iskolát mint társadalmi hírnököt megilleti?«

Boldog és irigyléreméltó Hollandia, amelynek a valódi filantropista szellemtől áthatott társadalma képes az egyetemes emberszeretetet szolgáló ilyen eszményi intézményéért lelkesedni és önzetlenül áldozni, a mai kusza, egymást marcangoló világban a nevelésnek népboldogító sikerében bízni.

—m—

1. **Le Bureau International d'Éducation en 1937—1938.** Genève, 1938. 16 lap. A Bureau kiadványainak 63. száma.
2. **Procès-Verbaux et Résolutions: VII-e Conférence Internationale de l'Instruction publique,** Genève, 1938. 124 lap. A Bureau kiadványainak 64. száma.

1. Ez a füzet a Bureau igazgatójának, *Jean Piaget* genfi egyetemi tanárnak áttekinthető és összefoglaló jelentését tartalmazza az intézménynek a lefolyt évben végzett működéséről, valamennyi vonatkozásban. Hogy ez évről-évre bővül és terjed, azt többi közt a következő adat is bizonyítja: a lefolyt évben 2913 levél érkezett és 3782 válasz ment. Minket a jelentésnek következő részlete érdekel közvetlenül: Éppen a tanácsülés előtt kaptuk meg Magyarország közoktatásügyi minisztériumának csatlakozását a Bureauhoz. Mint Franciaország esetében, ezen elhatározás miatt érzett nagy elégtételünket fokozza annak öröme, hogy egy már régóta folytatott felettérvényes együttműködésnek szentesítését üdvözölhetjük benne. A minisztérium csatlakozása immár szentesíti Magyarországnak *Baranyai Zoltán*, majd *Bartók László* közvetítésével végzett cselekvő és hű részvételét a közoktatásügyi nemzetközi értekezlet munkálataiban. Az a fennkölt érdeklődés, amelyet *Velics László* követ tanúsít a kultúra és nevelés kérdései iránt,

Magyarország közoktatásügyi minisztériuma és a mi Bureau-nk között szoros kapcsolatot létesített, amelyet *Teleki gróf* őexcellenciája, aki az értekezleten Kerékjártó tanárral képviseltette magát, újból megerősített. Nem kell hangsúlyoznunk, hogy nevelői hozzájárulás dolgában mit jelent ez az új kapocs egy igen régi kultúrával rendelkező országgal, amely képes volt a legeredetibb nemzeti hagyományokat a klasszikus művelődés kereteibe beilleszteni (4—5. lap).

2. Ez a kötet részletesen beszámol az oktatásügynek 1938. július 18—22. Genfben tartott VII. nemzetközi értekezletéről. Két főrésze az ülések lefolyását feltüntető jegyzőkönyvek és a napirenden szereplő tételekről folyó viták és elfogadott határozatok, helyesebben a minisztériummal között ajánlások (*recommendations*), amelyek a következő tárgyakra vonatkoznak: a tankönyvek szerkesztése, használata és megválasztása, a régi nyelvek tanítása, a népiskolai tanerők illetményei, az 1939-ről szóló Évkönyv (mindezekről egyenként beszámoltunk e helyen). Az értekezleten Magyarországot Bartók László és Kerékjártó Béla szegedi egyetemi tanár képviselte, az utóbbit egyik alelnökké is megválasztották. Álljon itt még egy érdekes részlet a régi nyelvek tanítása körül folyó vitából, amelynek során Piaget felvetette azt a kérdést, vajjon mindig lehetséges-e e nyelvek kettős célját: a nyelvészetit és az ember ismeretére vonatkozót összeegyeztetni. Személyes visszaemlékezéseit felelevenítve arra gondol, vajjon nem lehetne-e a soros fordításokkal kiegészített (*juxta linéaires*) szövegeknek helyet juttatni. *kf.*

Új magyar könyvek és füzetek.

Pintár Jenő: *A budapesti tankerület évkönyve az 1937—1940. iskolai évre.* Bp. 1930. (N. 8-r., 132 l.)

Pintár Jenő: *Hibák a nevelésben és tanításban.* (Különlenyomat a Mitrovics Gyula tudományos működésének 50. évfordulója alkalmából kiadott emlékkönyvből.) Debrecen, 1939. A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat könyvnyomdája. (N. 8-r., 16 l.) — Ugyanaz. (Különlenyomat az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny 1939. évi 9—10. számából.) Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest. (N. 8-r., 12 l.)

Dr. Bariska Mihály: *Idégen nyelvek tanítása a kereskedelmi középiskolában.* (Különnyomat a M. Kir. Állami Gyakorlói Kereskedelmi Iskola 1938/1939. iskolai évkönyvéből.) Bp. 1939. A Franklin-Társulat nyomdája. (N. 8-r., 32 l.)

Bene Lajos (szerk.): *Magyar tanítók lexikona.* Bp. 1939. A szerkesztő kiadása. Radó István nyomdai műintézete, Bp. (N. 8-r., 444 l.)

Berg Pál: *Az angol középiskola.* Szeged, 1939. Ablaka György könyvnyomdája. (N. 8-r., 156 l.)

H. Fekete Péter: *Az iskolai könyvtárak megszervezése és kezelése.* (Különlenyomat a hajdúböszörményi ref. Baltazár Dezső polgári leányiskola 1938/39. tanévi évkönyvéből.) Nagy Károly grafikai műintézete, Debrecen. (N. 8-r., 16 l.)

Glatt Imre: *Középiskolai tanulók érdeklődési irányai.* (Specimina Dissertationum Facultatis Philosophicae Regiae Hungaricae Universitatis Elisabethinae Quinqueecclesiensis. 159. A Pedagógiai Intézet Értekezései. 10.) Pécs, 1939. Taizs József könyvnyomdája. (N. 8-r., 66 l.)